

XIX Jesiennie-zimowe koncerty

*w kościele Najświętszych Imion Jezusa i Maryi
w Katowicach-Brynowie*

wrzesień-listopad 2017

W DRODZE DO ŚWIĘTEJ GÓRY

pieśni pątników do Mateczki Najjaśniejszej idących

Katarzyna Wiwer – sopran

Irena Czubek-Davidson – harfa

Aleksander Tomczyk – psalterium, gemshorny, kornamuza, flety, instrumenty perkusyjne

Małgorzata Trzaskalik-Wyrwa – organy

niedziela, 17 września 2017, godz. 16.30

Tradycje pielgrzymowania do świętych miejsc i związane z tym rytuały oraz pieśni są żywe od wieków. Pieśni, które znajdujemy w manuskryptach pochodzących z najstarszych miejsc odwiedzanych przez pątników jak Góra Monserrat, czy Santiago de Compostella dają nam fascynujący i barwny obraz tych tradycji. Program koncertu zawiera pieśni nawiązujące do kultu maryjnego a także innych tradycji związanych z miejscami, gdzie docierali pątnicy lub z miejscami i tradycjami, które napotykali po drodze. Wyruszymy z Santiago de Compostella, odwiedzimy także świętą górę Monserrat, klasztor św. Hildegardy z Bingen, Kalwarię Zebrzydowską i inne sanktuaria słuchając starych pieśni zapisanych w tzw. Czerwonej Księdze (Llibre Vermell) z Góry Monserrat czy skomponowanych przez Hildegardę z Bingen. Towarzyszyć nam będą również anonimowe pieśni tradycyjne pochodzące z sanktuariów Maryjnych, które usłyszymy zarówno w oryginalnym brzmieniu, jak i w opracowaniach kompozytorów współczesnych. Śpiewy przeplatać będzie instrumentalna muzyka zespołowa oraz hiszpańskie opracowania organowe z XVI wieku.

Program

Pavana con su Glosa Antonio de Cabezón (1510-1566)

Exultet celi curia *Benedicamus S. Jacobi* Codex Calixtinus (ok. 1160-1180)

Witaj Maryjo cudami wstawiona

pieśń pielgrzymów z Kalwarii Zebrzydowskiej

Stella splendens

Polorum regina

Los set goytx

Llibre Vermell
Monserrat, ok. 1399

Segundo tiento de quarto tono Francisco Correa de Arauxo (1584-1654)

O virga ac diadema Hildegarda z Bingen (1098- 1179)

Preludium oraz *That yonge child* ze zbioru *A Ceremony Of Carols* op.28
Benjamin Britten (1913 -1976)

Preludium ze zbioru *Dancing day* John Rutter (*1945)

Angelus ad virginem pieśń z XIV wieku

Tiento de medio registro de dos tiples de segundo tono
Francisco Correa de Arauxo

Śpiewa ci słowiczek na rajskim dworze
pieśń pielgrzymów z Kalwarii Zebrzydowskiej

El noi de la Mare tradycyjna pastorałka katalońska

Wykonawcy

Katarzyna Wiwer jest absolwentką wydziału wokalnno-aktorskiego krakowskiej Akademii Muzycznej. Repertuar śpiewaczki obejmuje dzieła dawne wykonywane z towarzyszeniem instrumentów historycznych: Dowlanda, Zieleńskiego i Monteverdiego, poprzez liczne pieśni Purcella i inne barokowe pieśni angielskie, wybór kantat Buxtehudego i Bacha, dzieła oratoryjne Haendla, Mozarta, Haydna, pieśni Schuberta, Chopina, Szymanowskiego, Rodriga, aranżacje pieśni szkockich, aż po utwory pisane współcześnie, specjalnie dla niej. Występuje z licznymi zespołami, jak Flores Rosarum, Polska Orkiestra XVIII wieku, Lute Duo, Risonanza, Harmonia Sacra, Consortium Sedinum, Capella Cracoviensis, Ars Antiqua Austria, a także ze znakomitymi muzykami kameralistami, jak Andrzej Zawisza, Waław Golonka, Irena Czubek-Davidson, Anton Birula, Michał Nagy, Michał Rot. Wraz ze znakomitym kompozytorem, aranżerem i dudziarzem szkockim – Lindsayem Davidsonem oraz harfistką Ireną Davidson jest współzałożycielką zespołu Celtic Triangle który powstał w wyniku fascynacji muzyką i kulturą Szkocji i wykonuje aranżacje starych szkockich melodii ludowych, tradycyjnych pieśni, a także utwory pisane współcześnie, w żywym kontakcie z publicznością przybliżając niepowtarzalny klimat Szkocji oraz prezentując tradycyjne instrumentarium. Katarzyna Wiwer jest pomysłodawcą oraz dyrektorem artystycznym festiwalu *Muzyka nad Zdrojami* w Szczawnicy oraz *Barok na Spiszu*, a także współzałożycielką i prezesem fundacji *Kulturalny Szlak*, która zajmuje się promocją sztuki, wspierając działania artystyczne na terenie Małopolski, a szczególnie w Pieninach i na Podtatrzu.

Irena Czubek-Davidson jest absolwentką Akademii Muzycznej w Krakowie w klasie harfy prof. Bogumiły Lutak-Modrnic. Swój warsztat muzyczny doskonaliła biorąc czynny udział w kursach mistrzowskich Susan Mildonian, w III Harp Symposium w Amsterdamie w 1998 r. oraz w Dniach Harfy w Warszawie. Jako kameralistka współpracuje z wieloma zespołami instrumentalnymi i wokalnymi w Polsce i za granicą. Wraz z Krakowskim Chórem Kameralnym nagrała płytę CD, zawierającą utwory wokalne z towarzyszeniem harfy. Obecnie pracuje jako harfistka Filharmonii Krakowskiej oraz jest asystentką w Akademii Muzycznej w Krakowie.

Aleksander Tomczyk oboista, kierownik artystyczny Zespołu Muzyki Dawnej FLORIPARI z Zamku Królewskiego na Wawelu w Krakowie (www.floripari.krakow.pl). Jest absolwentem Akademii Muzycznej w Krakowie w klasie oboju prof. Jerzego Kotyczki. W latach 1993-1995 był stypendystą DISS Dartington w Anglii, gdzie miał możliwość uczestniczenia w kursach mistrzowskich u Paula Goodwina. W 1995 otrzymał również grant The David Reichenberg Trust z Londynu przeznaczony na zakup instrumentów historycznych. Od momentu powstania zespołu Floripari SMC w roku 1994 jest jego członkiem, a od 1995 nieprzerwanie kieruje zespołem. W 1998 roku dzięki stypendium Królewskiego Konserwatorium w Amsterdamie brał udział w kursie mistrzowskim u prof. Alfredo Bernardiniego. Aleksander Tomczyk jest inicjatorem autorskich przedsięwzięć podejmowanych przez zespół FLORIPARI SMC. Współpracuje z zespołami i artystami muzyki dawnej w kraju i zagranicą. Obecnie wraz z zespołem pracuje nad źródłami i publikacją płytową Kancjonału Braci Polskich (1625).

Małgorzata Trzaskalik-Wyrwa urodzona w Katowicach, ukończyła z wyróżnieniem Państwowe Liceum Muzyczne w klasie organów Moniki Dąbrowskiej. Studiowała organy pod kierunkiem prof. Magdaleny Czajki i prof. Juliana Gembalskiego. W 2002 roku uzyskała dyplom z wyróżnieniem w Akademii Muzycznej w Warszawie. Jest również konserwatorem-zabytkoznawcą, absolwentką Wydziału Sztuk Pięknych Uniwersytetu im. Mikołaja Kopernika w Toruniu. Została wyróżniona nagrodami na krajowych i międzynarodowych konkursach organowych (Wrocław 1996, Rumia 1999). Brała udział w wielu kursach i festiwalach muzyki organowej w Polsce i za granicą. Dwukrotnie była stypendystką Ministra Kultury w dziedzinie ochrony dóbr kultury (2003 i 2004). Małgorzata Trzaskalik-Wyrwa jest dyrektorem i wykładowcą Diecezjalnego Studium Muzyki Kościelnej w Siedlcach, a także członkiem Diecezjalnych Komisji ds. Muzyki Kościelnej w Siedlcach i we Wrocławiu zajmując się zabytkowym instrumentarium organowym. Jest również adiunktem w Katedrze Organów i Klawesynu Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina w Warszawie, gdzie prowadzi wykłady z organoznawstwa, kameralistyki organowej i gry liturgicznej. Jako prezes Stowarzyszenia PRO MUSICA ORGANA popularyzuje organy i muzykę organową.

ET EXPECTO RESURRECTIONEM MORTUORUM...

Zygmunt Antonik *in memoriam*

Julian Gembalski – organy

sobota, 4 listopada 2017, godz. 19.00

W zadumie nad grobami naszych bliskich zmarłych i w nadziei Zmartwychwstania wspomnijmy postać Zygmunta Antonika – katowickiego muzyka, organisty, organizatora życia muzycznego, który odszedł do Pana w kwietniu tego roku. Wielokrotnie koncertował w brynowskim kościele, jak również organizował tu audycje swoich uczniów i studentów. Był inicjatorem i organizatorem Śląskiego Festiwalu Bachowskiego.

Program

Preludium „Za umarłych” Stanisław Moniuszko (1819-1872)

Alle Menschen müssen sterben BWV 643

Valet will ich dir geben BWV 736

Vor deinen Thron tret'ich BWV 668

Fantazja i fuga c-moll BWV 562

Ach, wie wichtig, ach wie flüchtig Georg Böhm (1661-1733)
wariacje chorałowe

Partita C-dur Jan Křtitel Kuchař (1751-1829)

Narodzenie, Śmierć i Zmartwychwstanie naszego Pana

Julian Gembalski (*1950)

Tryptyk pamięci Zygmunta

Johann Sebastian Bach
(1685-1750)

Wykonawca

Julian Gembalski

ur. w 1950 r. w Siemianowicach Śląskich. Edukację muzyczną odbywał w Państwowej Szkole Muzycznej I i II stopnia im. Mieczysława Karłowicza w Katowicach, gdzie ukończył z wyróżnieniem klasę fortepianu prof. Wandy Uszok. Gry organowej uczył się najpierw u organisty Katedry Chrystusa Króla w Katowicach, Stanisława Kopernoka, a następnie w Państwowej Wyższej Szkole Muzycznej w Katowicach, w klasie organów Henryka Klaji. Ukończył także Wydział Kompozycji i Teorii (dyplomy obu specjalności z wyróżnieniem w 1975 r.). W 1978 r. odbył kurs mistrzowski u prof. Flor Peetersa w Mechelen (Belgia), a w latach 1979-80 studiował w Paryżu pod kierunkiem Andre Isoir'a i Michela'a Chapuis (organy) oraz Jean'a Saint-Arroman (muzykologia). Prowadzi ożywioną działalność artystyczną, naukową i pedagogiczną. Występował z koncertami w całej Europie oraz w USA, nagrywał dla Polskiego Radia (m.in. seria „Antologia Organów na Górnym Śląsku”, gdzie zarejestrował 90 organów regionu) i telewizji. Nagrał ponad 45 płyt CD, w tym siedem z sopranistką Elżbietą Grodzką-Łopuszyńską. Jest laureatem I nagród w konkursach improwizacji fortepianowej w Gdańsku i Nowej Rudzie oraz improwizacji organowej w Weimarze, a także wielu innych nagród, (m.in. nagrody „Orfeusza” XXXVIII Festiwalu „Warszawska Jesień”, nagrody im. Wojciecha Korfantego, im. Stanisława Ligonią, nagrody Arcybiskupa Katowickiego „Lux ex Silesia”, nagrody „Śląski Szmaragd” Biskupa Ewangelicko-Augsburskiego; odznaczony przez Papieża Jana Pawła II medalem „Pro Ecclesia et Pontifice”). Honorowy Ślązak Roku, Honorowy Obywatel Miasta Sejny i Powiatu Bieruńsko-Lędzińskiego. Autor wielu prac z zakresu historii organów na Śląsku, problematyki ochrony i konserwacji organów zabytkowych, a także projektant wielu instrumentów. Profesor Akademii Muzycznej w Katowicach, gdzie prowadzi klasę organów i kieruje Katedrą Organów i Muzyki Kościelnej. W latach 1996-2002 był Rektorem swej macierzystej uczelni. Od wielu lat jest też Archidiecezjalnym Wizytatorem Organów i Organistów. W 2004 roku założył pierwsze w Europie Środkowej Muzeum Organów.

RECITAL ORGANOWY

z muzyką polską w tle

Martin Schmeding – organy

sobota, 11 listopada 2017, godz. 19.00

W towarzystwie utworów barokowych – tej stylistyce najbardziej dedykowane są brynowskie organy – wykonawca koncertu zaprasza do wysłuchania dramatycznej Fantazji f-moll wiedeńskiego klasyka, która powstała nie na organy (niemodne już w tej epoce) lecz na kurant fletowy – automat organowy uruchamiający w zaprogramowanym czasie poszczególne wentyle i rejestry, co pozwalało kompozytorom na nieograniczenie faktury możliwościami dziesięciu placów i dwóch stóp. Ukłonem niemieckiego muzyka w stronę naszego Święta Niepodległości będą dwa polskie dzieła – pierwsze ze skarbca muzyki współczesnej, drugie z wieku XIX, napisane przez organistę warszawskiego kościoła ewangelickiego Św. Trójcy, spolonizowanego Niemca, pierwszego nauczyciela Stanisława Moniuszki. Na osi programu – polskie prawykonanie „Złamanego skrzydła” – awangardowego dzieła zmarłego przed 10 laty Tilo Medeka.

Program

Tocatta d-moll Dietrich Buxtehude (1633 – 1707)

BuxWV 155

Dies sind die heil'gen zehn Gebot BWV 678

z III części *Clavierübung*

Concerto d-moll wg Vivaldiego BWV 596

(bez tytułu) – *Grave* – *Fuga (Allegro)*

Larghetto e spiccato – (*Allegro*)

Johann Sebastian Bach
(1685-1750)

Gebrochene Flügel Tilo Medek (1940-2006)

(1975)

Fantasie f-moll für ein Orgelwerk in einer Uhr

KV 608

Wolfgang Amadeus Mozart (1756 – 1791)

Agnus Dei Krzysztof Penderecki (*1933)

(opr. Oskar Gottlieb Blarr)

Concert-Fantasie op.1 Karol August Freyer (1801 – 1883)

Wykonawca

Martin Schmeding

ur. w 1975 roku w Minden (Westfalia). Studiował w Hanowerze, Amsterdamie i Düsseldorfie muzykę kościelną, grę na organach, flecie blokowym i klawesynie, oraz dyrygowanie i teorię muzyki. Jego nauczycielami byli: Ulrich Bremsteller, Lajos Rovatkay, Hans van Nieuwkoop, Jacques van Oortmerssen i Jean Boyer.

Jest laureatem wielu międzynarodowych konkursów (Bundeswettbewerb „Jugend musiziert”, Mendelssohn-Bartholdy-Wettbewerb w Berlinie, Pachelbel-Wettbewerb w Norymberdze, Ritter-Wettbewerb w Magdeburgu, Böhm-Wettbewerb w Lüneburgu, Hochschulwettbewerb w Mannheim, Deutscher Musikwettbewerb w Berlinie, europejski konkurs młodych organistów w Ljubljanie i konkurs „Musica Antiqua” w Bruggi). W 1999 roku był finalistą konkursu ARD-Wettbewerb w Monachium.

W latach 1997-1999 był kantorem i organistą Nazareth-Kirche w Hanowerze, w roku 1999 został następcą Oskara Gottlieba Blarra w Neanderkirche w Düsseldorfie, a w latach 2002-2004 był organistą Kreuzkirche w Dreźnie.

Martin Schmeding był wykładowcą w Hanowerze, Lipsku, Weimarze i Dreźnie. W latach 2004-2015 był profesorem gry na organach w Hochschule für Musik we Freiburgu jako następcą Zsigmonda Szathmáry'ego, a obecnie piastuje to stanowisko w Hochschule für Musik und Theater w Lipsku.

Ma w swoim dorobku liczne nagrania radiowe i płytowe (m.in. komplet dzieł organowych F. Schmidta, J. Brahmsa, F. Mendelssohna Bartholdy'ego, M. Regera, G. Beckera i T. Medeka, premierowe nagrania dzieł Roberta Schumanna na fortepian pedałowy zarejestrowane na instrumencie z epoki).

Regularnie koncertuje na największych festiwalach organowych, a także prowadzi liczne kursy mistrzowskie i zasiada w jury międzynarodowych konkursów organowych.

W latach 2009 i 2017 jego płyty otrzymały najwyższe nagrody niemieckiej krytyki muzycznej, takie jak *Preis der deutschen Schallplattenkritik* i *Echo Klassik*.

Organy w kościele Najświętszych Imion Jezusa i Maryi

Organy zostały wybudowane przez duńską firmę Marcussen & Søn z Aabenraa w 1883 roku w kościele ewangelickim w Hamburgu-Steinbecku. W latach 1951 i 1971 instrument został przebudowany i przedysponowany przez firmy Kemper i Führer.

W 1999 roku Mieczysław Klonowski zainstalował organy w brynowskim kościele nadając im nowy wygląd i kształt brzmieniowy. Z pierwotnej romantycznej stylistyki brzmieniowej pozostały zaledwie trzy rejestry – reszta utrzymana jest w stylu neobarokowym.

Organiści koncertujący na brynowskich organach podkreślają ich wielobarwność i spistość brzmienia z akustyką kościoła. Jest to jeden z niewielu przykładów w pełni udanego wpasowania przenieszonego instrumentu do nowego wnętrza. Z pewnością jest to zasługą smaku intonacyjnego Mieczysława Klonowskiego, który z dużą wyobraźnią wykorzystał piszczalki i podzespoły dwukrotnie „przekomponowywanych” organów Marcussena.

DYSPOZYCJA ORGANÓW

Manuał I

Quintaton 16'
Principal 8'
Rohrflöte 8'
Oktave 4'
Blockflöte 4'
Quinte 2 2/3'
Oktave 2'
Mixtur 5x
Trompete 8'

Manuał II

Gedackt 8'
Principal 4'
Flöte 4'
Nachthorn 2'
Quinte 1 1/3'
Scharf 4x
Dulzian 8'
Tremulant

Pedał

Subbas 16'
Oktave 8'
Nachtchorn 4'
Oktave 2'
Rauschpfeife 5x
Posaune 16'
II/I, I/P, II/P
Zimbelstern

KATARZYNA WIWER, IRENA CZUBEK-DAVIDSON, ALEKSANDER TOMCZYK

MAŁGORZATA TRZASKALIK-WYRWA

JULIAN GEMBALSKI

MARTIN SCHMEDING

WSTĘP WOLNY!

ORGANIZATORZY: Parafia Najświętszych Imion Jezusa i Maryi w Katowicach-Brynowie
Stowarzyszenie PRO MUSICA ORGANA

KIEROWNICTWO ARTYSTYCZNE: Małgorzata Trzaskalik-Wyrwa

Projekt XIX *Jesienno-zimowe koncerty*
w u *Najświętszych Imion Jezusa i Maryi w Katowicach*
jest współfinansowany z budżetu Miasta Katowice.

PARTNER PROJEKTU

PATRONAT MEDIALNY

